

Nekrológ

Prof. Dr.-Ing. Dr. h.c. mult Gottfried Koniecny az analitikus fotogrammetria, a digitális képfeldolgozás és a távérzékelés európai úttörője 2024. július 25-én, 94 éves korában eltávozott közülünk. Halálával a fotogrammetria és távérzékelés világszerte elismert és megbecsült tudósát és tudományos menedzserét veszítettük el.

Gottfried Koniecny 1930. június 17-én Troppauban (ma Cseh Köztársaság) német szülők gyermekeként látta meg a napvilágot. A 2. világháború után Neumarktba (Oberpfalz) menekültek. Iskolai évei alatt még Troppauban került közel a földméréshez, figuránsként dolgozott, majd 1946-48 között már Neustadtban a városi földhivatalban dolgozott. 1950-ben kezdte meg földmérési tanulmányait a Müncheneri Műszaki Egyetemen. Az akkori híres fotogrammetria professzor Richard Finsterwalder támogatásával egy Fulbright ösztöndíjat nyert el az Ohio-i (Colombus, USA) egyetemen. Itt tanította őt Prof. Frederick J. Doyle az analitikus fotogrammetria alapjaira és Prof. Heiskanen is a tanára volt. 1956-ban MSc fokozatot szerzett és visszatért Münchenbe, ahol a következő évben diplomázott. Ezután Prof. Finsterwalder meghívta őt tanársegédnek a Fotogrammetriai és kartográfiai intézetbe, ahol „Légiháromszögelés konvergens felvételekkel” című disszertációjával 1959-ben doktori címet szerzett és adjunktusi állást kapott a New Brunswicki (UNB, Fredericton, Kanada) egyetemen. Itt kidolgozta a földmérő szak első angol nyelvű tananyagát, mely szakot 1966-tól mint professzor vezetett. 1971-ben tért vissza Németországba és vette át a Fotogrammetriai és mérnökgeodéziai intézet vezetését a Hannoveri egyetemen, melyet 1998-ig, nyugdíjba vonulásáig ellátott (ma: IPI, Institut für Photogrammetrie und Geoinformation, Leibnitz Universität Hannover). Nyitott, közvetlen vezetési stílusa volt, számtalan doktori disszertáció, habilitáció született ez idő alatt és folyamatosan volt több külföldi ösztöndíjas is az intézetében.

A tudományos munka mellett a gyakorlat is nagyon érdekelte, projekteket szervezett, műszer fejlesztéseket kezdeményezett. Hannoverbe érkezése után nem sokkal az intézetében volt először analitikus plotter Németországban, melybe Gilbert Hobrough kanadai kollégával közösen digitális korrelátort fejlesztettek, kezdeményezésére készült a világon első metrikus fotogrammetriai kamera, melyet 1983-ban a NASA Space Shuttle a világűrbe is felvitt. Ezzel bizonyítani tudták az űrfelvételek topográfiai célú alkalmazhatóságát. Az intézetben fejlesztették ki az első digitális fotogrammetriai munkaállomást, melyet 1987-ben a Hannoveri vásáron be is mutattak. 1980-ban egy projektet vezetett Kuvait állam digitális kataszterének felállítására.

Társadalmi téren is igen aktív volt. 1972-76 között a Német fotogrammetriai és távérzékelési társaság (DGPF), 1993-97 között az Európai távérzékelési laboratóriumok egyesületének (EARSeL) elnöke volt. 1980-ban főtitkárként ő szervezte a Nemzetközi fotogrammetriai és távérzékelési társaság (ISPRS) hamburgi kongresszusát – ahol a társaság neve a „távérzékelés” szóval kiegészült -, majd 1984-88 között az elnöki tisztségét is betöltötte.

Tudományos kapcsolatok kiépítésére igen nagy figyelmet fordított, számtalan kapcsolatot épített ki a világ minden pontján egyetemekkel, kutató intézetekkel, egyesületekkel. Workshopokat szervezett, vendég kutatókat fogadott az intézetébe. Tevékenységét széles körben elismerték, 1990-ben a legnagyobb német állami kitüntetésben részesült (Bundesverdienstkreuz erster Klasse), a Tucuman nemzeti egyetem (Argentína), a New Brunswick egyetem (Kanda), Anna egyetem (India), a Moszkvai geodéziai és kartográfiai állami egyetem (Oroszország) tiszteletbeli doktora, a Szibériai Georendszerek és technológiák állami egyetem (Novoszibirszk, Oroszország), a Wuhani egyetem (Kína) tiszteletbeli professzora lett. 1992-ben az ISPRS, majd több nemzeti fotogrammetria és távérzékelési egyesület – köztük a MFTTT – tiszteletbeli tagja is lett.

Több magyar kollégával is nagyon jó, közvetlen kapcsolatot ápolt, sokat köszönhetünk neki, hogy bekapcsolódhattunk a nemzetközi szakmai vérkeringésbe. Tisztelettel emlékezünk rá, emlékét ápolni fogjuk.

Dr. Mélykúti Gábor